УТВЪРДИЛ:

ИНЖ.ЗОРНИЦА ИОТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ПЛЕВЕН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект : предприятие за производство на хватки за изкуствени катерачни стени от композитни материали

Стопанисвано от „Композит - Х" АД

Дата на извършване на проверката: 31.08.2026 г.

Място на извършване на проверката: гр. Летница, бул."България"1Г, общ. Летница, обл. Ловеч
Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- опасни химични вещества;
- атмосферен въздух;
- екощети.

Основание за проверката: текущ контрол върху качеството на компонентите на околната среда и факторите, които я замърсяват или увреждат и на основание чл.154 от Закона за опазване на околната среда, чл. 30з от Закона за чистотата на атмосферния въздух, чл. 26, ал.3, т.1 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ), чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Плевен за 2026г.

Цели на проверката:
Планов текущ контрол по спазване изискванията на:

- Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Закона за чистотата на атмосферния въздух;
- Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ)

При проверката са проверени:

- Складови помещения за съхранение на химикали;
- Производствен цех;
- Информационни листове за безопасност.

Констатации:

Атмосферен въздух

I. Контрол по Наредба №7 от 21 Окт. 2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации

В предприятието за производство на хватки за изкуствени катерачни стени от композитни и полимерни материали, към датата на проверката се извършва дейност по почистване на повърхности на калъпи (моделната екипировка) за производство на хватките. Дейността по почистване на калъпите отговаря на определението за „почистване на повърхности" в приложение №1 към Наредба №7/2003г., т.е. тя се отнася за почистване на повърхности на изделия, а не за почистване на оборудване. За почистването на повърхностите на моделите се ползва ацетон. Почистването се прави ръчно, с текстилни парчета, на 1 бр. (един брой) работна маса. Машините за автоматично отливане на моделите, в деня на проверката са в експлоатация. Инсталацията за почистване е вписана в регистъра на инсталациите, работещи с разтворители под номер PVN00086 с издадено удостоверение за регистрация №86/9.2.2021г. Годишната

консумация на ацетон е декларирана пред РИОСВ-Плевен, съгласно изискването на чл.20, ал.8 Наредба №7/2003г. Съгласно представената информация вх.№ АО623/02.02.2026 г. вложеното през 2025г. е 1516 кг.

При проверката е изискана и е представена счетоводната информация, на базата на която е декларирана годишната консумация за отчетната 2025г. Представена е счетоводна справка в електронен вид, представляваща извадка от счетоводен софтуер за количествата ацетон изписани за цех „Полиестер" от 1.1.2025г. до 31.12.2025г. Количеството за отчетния период напълно съответства на декларираното пред РИОСВ-Плевен.

По данни на присъстващите на проверката служители на дружеството, консумацията на ацетон за текущата 2026 г. е намалена. Намалението се дължи на промяна в начина на употреба, а именно по-прецизно дозиране на ацетона при ръчно почистване, както и на работата на машината за автоматично отливане, след което ръчно почистване няма. Вложеното в производството количество ацетон до края на месец август 2026 г., е 955кг., съгласно електронна счетоводна справка, представена при проверката.

Емисиите от ръчно извършваното почистване се поемат и извеждат от общообменна вентилация към цялото помещение, локална аспирация към работното място за почистване няма.

Опасни химични вещества

I. Контрол по изпълнения на изискванията на Регламент 1907/2006 (REACH)

Към момента на проверката фирмата е потребител по веригата по Регламент REACH. Използваните за производствени нужди химикали са - полиестерни и полиуретанови смоли, втвърдител, дихлорметан, полиол, изоцианат, ацетон и др. За периода от предходната проверка до момента няма промяна в основните доставчици на използваните химичните вещества и смеси за производствени нужди. За проверявания период дружеството не извършва внос на химикали от страни извън ЕС.

При проверката се представи в електронен вид списък на доставчиците на химичните вещества и смеси и списък на използваните химикали.

На обекта се поддържа картотека на информационни листове за безопасност (ИЛБ) за използваните химикали. Проверени са ИЛБ метиленхлорид и на Ravasol LMP 4, 4 – methylendiphenyl diisocyanate. ИЛБ на доставчика на метиленхлорид не е преведен на български език. В ИЛБ има е вписана регистрацията на веществата, класификацията на веществата съгласно Регламент 1272/2008 и сценариите на експозиции. ИЛБ отговарят на Регламент 2020/878 за изменение на Приложение II на Регламент REACH.

В участък „Полиуретан" продължава използването за производствени нужди на разтворител за отстраняване (почистване чрез отмиване) на пигменти от системата за леене на смола - дихлорметан. Дихлорментанът е химичното вещество предмет на ограничения, вписване 59 от Приложение XVII на Регламент 1907/2006 (REACH). При настоящата проверка в производството се констатира, че се спазват условията, посочени във вписването - съхранява се в херметично затворен резервоар, отработения дихлорметан чрез шланг се отвежда в плътно затворен контейнер. Използването на разтворителя е в напълно затворена система. Отпадъчния метиленхлорид се рециклира и се влага повторно. Осигурена е подходяща вентилация във помещенията, няма възможност за емисии в работната среда. Осигурени са подходящите лични предпазни средства и инструкции за работа с разтворителя. Работниците са запознати с инструкцията и ИЛБ на дихлорметана.

В производството продължава да се използва като съставка (компонент) за производството на полиуретанови изделия (хватки за катерене) със съдържание на 4, 4 – methylendiphenyl diisocyanate, oligomers, с CAS № 101-68-8, ЕС №202-966-0, в съдържание над 70-80%(w/ w) Веществото е предмет на ограничаване с вписване 74 от Приложение XVII на Регламент 1907/2006 (REACH). Съхраняват се в оригинални опаковки (метални варели) на доставчика и в херметично затворен реакционния съд (реактор). Осигурени са подходящите лични предпазни средства и инструкции за работа. Във връзка с изискванията на Регламент 2020/1149 за изменение на Приложение XVII на Регламент 1907/2006 (REACH) по отношение на диизоцианатите, дружеството е предприело следните мерки:

1. Проведено е обучение от лицензирана фирма на всички работещи с диизоцианати, за което са издадени сертификати за преминали успешно обучение за безопасна работа с диизоцианати, съгласно изискванията на т.74 от Приложение XVII на Регламент 1907/2006 (REACH). Изготвена е програма за провеждане на обучение на работещите с диизоцианати и е проведено обучение по отношение на диизоцианатите и мерките за управление на риска при работа. Представиха се протокол от проведено обучение;

2. Използвания диизоцианат се съхранява в складово помещение в оригинални опаковки на производителите;

3. Осигурени са подходящите лични предпазни средства и инструкция за работа с диизоцианат. Работниците са запознати с инструкцията и информационните листове за безопасност (ИЛБ) .

II. Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 43 07.06.2011г.).

При проверката се извърши оглед на складовите помещения за съхранение на използваните химикали. Складовете са обозначени, с ограничен достъп, има СОД и видеонаблюдение. Химикалите са в оригинална опаковка на производителя, поставени на палети. Складовете са с бетониран под, без връзка с канализацията. Осигурени са средства за пожарогасене, пожароизвестяване и сорбент.

В контейнер се съхранява ацетон в IBS съдове. Контейнерът е обозначен със знак за опасност, осигурена е принудителна вентилация, сорбент и противопожарни средства. Разположен е на бетонирана площадка, без връзка с канализацията.

При огледа на площадката и складовете не се констатираха разливи.

Дружеството има актуална оценка на безопасността на тяхното съхранение по нормативно утвърден формат на изготвяне, съгласно документирана по формата утвърден със Заповед № РД-184/09.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, представена в РИОСВ Плевен с вх. № 3793/15.06.2021 г.

Организацията за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, както и прилагането на превантивни мерки в обекта, отговарят на изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Екологична отговорност:

Дружеството извършва дейност по т. 2 от Приложение № 1 от Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) - дейност по управление на отпадъците, за което се изисква разрешение по ЗУО и дейност по т. 4 – вкл. дейност по производство, употреба, съхранение на химични вещества и смеси. Фирмата има издаден регистрационен документ за извършване дейности по третиране на неопасни отпадъци № 08-РД-477-00/23.07.2024 г. на РИОСВ – Плевен. Във връзка с чл. 3, ал. 1 от Наредба №1 от 29.10.2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ, дружеството е изготвило собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени екологични щети.

Заключение:

При извършената проверка на законния представител на дружеството е дадено предписание с конкретен срок за изпълнение за представяне на информационен лист за безопасност, преведен на български език.

Приоритети при провеждане на следваща контролна проверка:

- контрол по изпълнение на даденото предписание;
- контрол за изпълнение на задължения по приложимото екологично законодателство.